

ÇOCUK EVLİLİKLERİ: BİNLERCE YILDIR SÜREN BİR SORUN

Çocuk evliliği, evrensel standartlara göre 18 yaşından küçüklerin evliliğidir. Evlilikle ilgili ilk yazılı belge M.Ö. 2350'den kalan Sümer tabletidir.

Hammurabi M.Ö. 1792'de Babil Kralı olunca Mezopotamya'nın geçerli yasalarına kendi yasalarını da ekleyerek tümünü taş bir sütuna yazdırdı. Evlilik hakkındaki Hammurabi Yasaları; boşanma, çeyiz, başlık parası ve eşi aldatma gibi konularla ilgilidir. O dönemlerde evlilikler; gelinin babasının, damadın babasıyla yaptığı anlaşmayla gerçekleşirdi. Gelinin babası alacağı başlık parasını yeterli bulunca nişan yapılır ardından yemek davetiyle evlenilirdi. Yahudi din adamları evlenenlerin bülüğ çağında olmasına özen gösterirdi. Ancak Hazreti İbrahim'in; oğlu İshak 37 yaşındayken onu nişanladığı gelin Rebeka'nın 3 yaşında olduğuna inanılması, binlerce yıl Yahudilerin çocuk evliliklerini engellemesini zorlaştırdı. Yahudiler ve Mezopotamya bölgesindeki babalar, kızlarının yaşını önemsemeden istedikleri erkekle evlendirme hakkını binlerce yıl kullandı. İshak ve Rebeka'nın evliliği; Orta Doğu ülkelerinde ve Avrupa'daki Hristiyan toplumlarında çocuk evliliklerinin kanıksanmasına neden oldu. Fransa kralının kızı prenses Agnes 1182'de 12 yaşındayken Bizans İmparatoru Andronicus Comnenus ile evlendirildi. Fransız Prenses Isabella de Valois 7 yaşındayken İngiltere Kralı II. Richard'la evlendirildi.

**Yemen'de; Tahani 8, kocası 27 yaşında (önde)
8 yaşındaki gelin Ghada ile kocası (arkada)**

Günümüzde çocuk evlilikleri

Konuyla ilgili raporlar; her yıl 12 milyon kız çocuğunun 18 yaşından önce evlendiğini ve sayının 2030'da 150 milyona ulaşacağını belirtiyor. Doktorlar; çocuk gelinlerin sağlığının bozulma ve ölme risklerinin çok yüksek olduğu uyarısını yapmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde; hamilelik ve doğum sırasında ölen kız çocuklarının ölüm nedeninin çoğunlukla çocuk yaşta evlendirilmeleri

olduğunu kanıtlayan bilimsel çalışmalar yapıldı. Bilimsel araştırmalara göre; 15-19 yaş arasındaki kızların doğum sırasında ölme oranı 20’li yaşlardakilere göre 2 kat daha fazla olmaktadır. Doğum sırasında, 15 yaşın altındaki kızların ölme oranının ise 20’li yaşlardakilere göre 5-7 kat daha fazla olduğu uluslararası sağlık kuruluşlarınınca açıklanmıştır. Sağlık kuruluşları; ocuk gelinlerin yaşadığı sağlık sorunlarının temel nedeninin, leğen kemiklerinin ve doğum kanallarının 18 yaşından önce yeterince gelişmemesi olduğunu belirtmektedir. Uzmanlar; yaşı 15’in altındaki hamile çocukların obstetrik fistül olma riskinin %85 olduğunu, unk leğen kemiklerinin tam gelişmeyebildiğini vurgulamaktadır. Fistül nedeniyle, ocuk annelerin yaşam boyu enfeksiyon ve ağrı sorunu yaşadığı belirtilmektedir. Araştırmalar; 18 yaşından kuk annelerin; düşük yapma, erken doğum yapma veya düşük kilolu ocuk doğurma riskinin 19 yaşındaki annelere göre %35-55 daha fazla olduğunu göstermektedir. ocuk annelerin kemiklerinde kalsiyum depozisyonu tamamlanamadığı için emzirmenin annelerin kemiklerini zayıflattığı açıklandı. Araştırmalar, ikiden fazla ocuk doğurmuş ocuk annelerde emzirme nedeniyle osteoporoz oluştuğunu gösterdi. Yaşı 18’in altındayken evlendirilen çocuklarda; travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) ve depresyon riskinin normalden %41 fazla olduğu belirlendi. ocuk evliliği en yüksek lke Hindistan’dır. ocuk annelerin sayısı 2017’de; Hindistan’da 26,61 milyon, Bangladeş’te 3,93 milyon, Nijerya’da 3,30 milyon, Brezilya’da 2,93 milyon ve Etiyopya’da 1,97 milyondur.

Prof. Dr. Ural Akbulut
ODTÜ Kimya Bölümü